

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 475/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva „*domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky*“ podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 CoD 43/2012-39 z 31. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2013 doručená sťažnosť P. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva „*domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky*“ podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského

súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 CoD 43/2012-39 z 31. júla 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že «Sťažovateľka podala dňa 10. 2. 2012 návrh na začatie konania o umorenie listiny. Návrhom na začatie konania o umorenie listiny sa sťažovateľka domáhala umorenia kúpnopredajnej zmluvy uzatvorenej dňa 16. 1. 2002, kde predávajúcim bol pán M. Č.(...) a kupujúcou sťažovateľka, ktorej predmetom bol predaj 2-izbového bytu č. 58, nachádzajúceho sa na 8. poschodí bytového domu číslo súpisné IV.1522, ul. P., číslo vchodu 01 v K. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na P. ulici č. 1 vo výške 59/10000, spoluvlastnícky podiel na pozemku číslo parcely 1617/42 vo výmere 623 m², druh pozemku zastavaná plocha, vo výmere 1251 m² vo výške spoluvlastníckeho podielu 59/10000. Nehnutelnosti, ktoré boli predmetom uvedenej kúpnopredajnej zmluvy sú zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. 1100, k. ú. K., za dohodnutú kúpnu cenu 14 512 Sk.

Konanie o umorenie listiny bolo vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39UL1/2012.

Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 39UL1/2012 zo dňa 2. 5. 2012 rozhodol tak, že návrh sťažovateľky zamietol.

Proti uzneseniu Okresného súdu Košice II sp. zn. 39UL1/2012 zo dňa 2. 5. 2012 podala dňa 25. 5. 2012 sťažovateľka odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012 rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 39UL1/2012 zo dňa 2. 5. 2012.

Sťažovateľka dňa 8. 10. 2012 podala vo veci sp. zn. 39UL1/2012 proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012 dovolanie.

Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4 Cdo 365/2012 zo dňa 29. 1. 2013 rozhodol tak, že dovolanie sťažovateľky odmietol.

Uvedené rozhodnutie bolo právnej zástupkyňi sťažovateľky doručené dňa 13. 3. 2013. (...)

Z doposiaľ uvedených skutočností(...) vyplýva podľa názoru sťažovateľky nepochybne, že rozhodnutím odporcu (ďalej aj ako „odvolací súd“), a to uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012 došlo:

- k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a

- k porušeniu práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s ods. 4 citovaného článku ústavy.(...)

Sťažovateľka si dovoľuje zdôrazniť osobitnú povahu konania o umorenie listín, ktoré je upravené v ustanovení § 185i až § 185s O. s. p. Toto konanie sa skladá z viacerých, vzájomne sa podmieňujúcich fáz. V prvej fáze súd skúma, či predložená listina je spôsobilým predmetom umorenia. Ak súd zistí, že listina, ktorej umorenie bolo navrhnuté, nebola vystavená alebo že nie je stratená ani zničená, návrh zamietne (185m ods. 1 O. s. p.), rovnako návrh zamietne, ak ide o niektorú z listín uvedenú v ustanovení § 185i ods. 3 O. s. p., ktoré sú vylúčené z umorenia. Úlohou súdu v prvej fáze je teda urobiť záver o tom, či predložená listina je alebo nie je spôsobilým predmetom umorenia.

Ak súd dôjde k záveru, že predložená listina je spôsobilým predmetom umorenia, teda nezistí žiaden dôvod na zamietnutie návrhu, nastupuje druhá fáza, kedy súd vydá uznesenie obsahujúce výzvu, aby sa ten, kto má listinu, prihlásil do 1 roka a podľa možnosti predložil listinu alebo podal proti návrhu námietky. Po uplynutí tejto jednoročnej lehoty, súd v tretej fáze na návrh navrhovateľa podaný do 1 mesiaca (od uplynutia jednoročnej lehoty) vyhlási listinu za umorenú. Uznesenie súdu o umorení listiny nahrádza umorenú listinu.

Návrh sťažovateľky na umorenie listiny bol prvostupňovým súdom zamietnutý z dôvodu, že sťažovateľkou predložená listina - kúpnopredajná zmluva je nespôsobilým predmetom umorenia, pričom toto rozhodnutie prvostupňového súdu bolo potvrdené odvolacím súdom.

Rovnako ako prvostupňový súd, tak aj odvolací súd, ktorý sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že kúpnopredajná zmluva je nespôsobilým predmetom umorenia, došiel k tomuto právnomu záveru bez akejkoľvek opory v ustanoveniach § 185i až § 185s O. s. p., ktoré upravujú konanie o umorenie listín.

V konaní o umorenie listín podľa ustanovení § 185i až § 185s O. s. p., vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39UL1/2012, sa sťažovateľka domáhala umorenia kúpno predajnej zmluvy uzatvorenej dňa 16. 1. 2002, kde predávajúcim bol M. Č.(...) a kupujúcou sťažovateľka(...)

Návrh na začatie konania o umorenie listiny sťažovateľka odôvodnila tým, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva ňou ako kupujúcou nedošlo, keďže doposiaľ nebol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti vzhľadom na to, že uplynutím času od uzatvorenia predmetnej kúpno predajnej zmluvy sťažovateľka originál vyhotovenia zmluvy stratila, a má k dispozícii len jeho fotokópiu. Táto fotokópia však nemôže slúžiť ako príloha k návrhu na začatie konania o povolení vkladu.

Prvostupňový súd návrh sťažovateľky na umorenie kúpno predajnej zmluvy uznesením sp. zn. 39UL1/2012 zo dňa 2. 5. 2012 zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu prvostupňového súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V odvolaní sťažovateľka poukázala na vadu rozhodnutia, a to nesprávne právne posúdenie veci.

Návrhom na umorenie kúpno predajnej zmluvy sa sťažovateľka domáhala svojho základného práva, ktoré jej vyplýva z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR(...) Na všeobecný súd sa sťažovateľka obrátila vo veci, ktorá nesporne patrí do právomoci súdov vychádzajúc z ustanovenia § 2 O. s. p.(...)

Občianske súdne konanie zabezpečuje realizáciu základného práva zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR prostredníctvom úpravy v Občianskom súdnom poriadku a iných občianskoprávných predpisoch, a to takým postupom a rozhodnutiami súdov, ktoré bezvýnimočne vychádzajú z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a iných občianskoprávných predpisov pri zachovávaní zmyslu a obsahu základných práv zaručených Ústavou SR.

Odvolací súd porušil základné právo sťažovateľky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR tak, že nesprávne interpretoval ustanovenia § 185i až § 185s O. s. p., ktoré upravujú konanie o umorenie listín, čím znemožnil uplatnenie práva sťažovateľky na umorenie kúpno predajnej zmluvy napriek tomu, že zákon (Občiansky súdny poriadok) takéto právo (domáhať sa umorenia listiny) umožňuje realizovať.

Keďže konanie o umorenie listín je upravené v ustanoveniach § 185i až § 185s O. s. p., práve tieto ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku predstavujú medze uplatnenia, resp. vykonania základného práva sťažovateľky zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy SR.

Z dôvodu straty listiny (kúpnopredajnej zmluvy) uplatnila sťažovateľka svoje základné právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v medziach čl. 51 ods. 1 Ústavy SR, teda podaním návrhu na začatie konania o umorenie listiny, pričom konanie o umorenie listín je upravené v ustanoveniach § 185i až § 185s O. s. p.

Podľa ustanovenia § 185i ods. 1 O. s. p. - „umoriť možno stratenú alebo zničenú listinu, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva.“

Podľa ustanovenia § 185i ods. 2 O. s. p. - „v konaní pred súdom nemožno umoriť také listiny, ktoré podľa zákona je oprávnená umoriť právnická osoba, ktorá ich vystavila.“

Podľa ustanovenia § 185i ods. 3 O. s. p. - „umoreniu nepodliehajú peniaze, lotériové žreby, tikety, lístky a známky denného obehu (vstupenky, cestovné lístky a pod.), kupóny a talóny cenných papierov, listiny, s ktorými je spojené právo uhrádzať určitej právnickej osobe v tuzemsku cenu tovaru a služieb, ako aj listiny, na ktorých podklade možno uplatniť len nárok na vedľajšie plnenie.“

Podľa ustanovenia § 185j ods. 1 O. s. p. - „návrh na umorenie listiny môže podať každý, kto má na jej umorení právny záujem.“

V citovaných ustanoveniach O. s. p. sú upravené zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k umoreniu listiny.

Z návrhu na začatie konania o umorenie listiny zo dňa 9. 2. 2012 je zrejmé, že tieto zákonné podmienky splnené sú.

Stratená kúpnopredajná zmluva uzatvorená dňa 16. 1. 2002 je v zmysle ustanovenia § 185i ods. 1 O. s. p. listinou, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, ktorým je právo sťažovateľky na podanie návrhu na vklad jej vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Na základe ustanovenia § 30 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) je sťažovateľka oprávnená podať návrh na vklad jej vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, keďže sťažovateľka bola účastníčkou právneho úkonu, na podklade ktorého má vzniknúť jej vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti.

Zo zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) vyplýva, že práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv, vrátane vlastníckeho práva, sa zapisujú do katastra nehnuteľností vkladom a vznikajú, menia sa, alebo zanikajú vkladom do katastra nehnuteľností. O tomto vklade rozhoduje správa katastra na návrh účastníka zmluvy, na základe ktorej má vzniknúť, zmeniť sa, alebo zaniknúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti.

Vlastnícke právo k nehnuteľnosti sa nadobúda právoplatnosťou rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Vklad je teda úkon správy katastra, ktorý má konštitutívne účinky, keďže až vkladom vzniká vlastnícke právo k nehnuteľnosti.

V ustanovení § 185i ods. 2 a § 185i ods. 3 O. s. p. zákonodarca uvádza taxatívny výpočet listiny ktoré sú vylúčené z umorenia. Listinami vylúčenými z umorenia sú len:

- listiny, ktoré podľa zákona je oprávnená umoriť právnická osoba, ktorá ich vystavila, a

- peniaze, lotériové žreby, tikety, lístky a známky denného obehu (vstupenky, cestovné lístky a pod.), kupóny a talóny cenných papierov, listiny, s ktorými je spojené právo uhrádzať určitej právnickej osobe v tuzemsku cenu tovaru a služieb, ako aj listiny, na ktorých podklade možno uplatniť len nárok na vedľajšie plnenie.

Záveru odvolacieho súdu, uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na str. 2 a 3 („citované ustanovenie § 185i ods. 1 O. s. p. umožňuje umorenie len takej stratenej alebo zničenej listiny, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva a ktorú nemožno inak nahradiť. Odsek 3 tohto ustanovenia stanovuje výnimku z odseku 1, keď určité listiny, ktoré inak treba predložiť na uplatnenie práva, z umorenia vylučuje. I keď odsek 1 uvedeného ustanovenia bližšie nevymedzuje, čo treba rozumieť pod listinou, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, z odseku 3 konkrétne označujúceho niektoré takéto listiny, aj z ďalších ustanovení upravujúcich umorovací konanie, teda systematickým výkladom možno vyvodiť, že dispozitívne listiny (t. j. listiny, u ktorých zákon alebo dohoda účastníkov vyžaduje písomnú formu, napr. zmluva o prevode nehnuteľnosti alebo závet) majú síce konštitutívnu funkciu pre vznik právneho pomeru, nie sú však hmotnoprávnou podmienkou pre prevod a zánik práva“) sú nesprávne, nelogické, v rozpore s teóriou práva a konkrétnymi ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Občianskeho súdneho poriadku, preto rozhodnutie

odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je svojvoľné a zjavne arbitrárne.

(...)platne uzatvorená kúpnapredajná zmluva je hmotnoprávnou podmienkou pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, spoločne s ďalšou hmotnoprávnou podmienkou, a to právoplatným rozhodnutím správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Z tohto dôvodu správa katastra zapíše vlastnícke právo sťažovateľky k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností len na základe predloženej kúpnapredajnej zmluvy v originálnom vyhotovení.

Odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 185i ods. 3 O. s. p. označuje „niektoré“ listiny, ktoré sú vylúčené z umorenia. Vzhľadom na doslovné znenie ustanovenia § 185i ods. 3 O. s. p. je evidentné, že odvolací súd toto ustanovenie nesprávne vyložil, keďže gramatickým výkladom tohto ustanovenia je možné dospieť k zisteniu, že v tomto ustanovení sú taxatívny spôsobom vypočítané listiny, ktoré sú vylúčené z umorenia.

Je preto zrejmé, že ustanovenie § 185i ods. 3 O. s. p. obsahuje taxatívny výpočet listín vylúčených z umorenia, a nie iba demonštratívny výpočet listín vylúčených z umorenia, ako to tvrdí odvolací súd.

Medzi listinami vylúčenými z umorenia podľa ustanovenia § 185i ods. 3 O. s. p. nie je uvedená kúpnapredajná zmluva, a ani žiadna iná dvojstranná zmluva uzatvorená medzi fyzickými osobami. Kúpnapredajná zmluva taktiež nie je listinou, ktorú podľa zákona je oprávnená umoriť právnická osoba, ktorá ju vystavila v zmysle ustanovenia § 185i ods. 2 O. s. p.

Taktiež konštatovanie odvolacieho súdu, podľa ktorého systematickým výkladom ustanovenia § 185i ods. 1 a § 185i ods. 3 O. s. p., ako aj ďalších ustanovení upravujúcich umorovacie konanie (pričom odvolací súd tieto ďalšie ustanovenia upravujúce umorovacie konanie zreteľne neoznačuje, ale len všeobecne na ne odkazuje), možno vyvodiť, že dispozitívne listiny sú vylúčené z umorenia, je nesprávnym právnym posúdením. Tento záver odvolacieho súdu je nesprávny, keďže nemá legitimačný dôvod a oporu v systematickom výklade, ktorému sa venuje právna teória a preto je neprijateľný.

V odbornej právnickej literatúre z oblasti teórie práva sa k systematickému výkladu uvádza:

„Objasňovanie obsahu systematickým výkladom sa môže týkať samotnej (jednej) právnej normy, ktorej štrukturálne prvky sú „difuzované“ v rámci jedného normatívneho aktu alebo vo viacerých normatívnych právnych aktoch a taktiež jej porovnaním s inými právnymi normami. Normu nemožno poznať, skúmať a objasniť izolovane, ale len v súlade s inými právnymi normami, v súvislostiach celého systému práva.

Metóda systematického výkladu musí byť bezpodmienečne použitá v prípade kódexu, spravidla sa skladajúceho zo všeobecnej a osobitnej (zvláštnej) časti.“ (Brörtl, A., Dobrovičová, G., Kanárik, I.: Teória práva. UPJŠ Košice, 2007, str. 138 a 139).

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že odvolací súd nemohol systematickým výkladom dôjsť k záveru, že dispozitívne listiny sú vylúčené z umorenia, a to z toho dôvodu, že k takémuto záveru možno dôjsť len reštriktívnym výkladom.

Medzi systematickým výkladom a reštriktívnym výkladom existujú zásadné rozdiely v ich podstate a dôsledkoch. Reštriktívny (zuzujúci) výklad je na rozdiel od systematického výkladu (ako výkladu práva podľa metódy výkladu) výkladom práva podľa rozsahu právnej normy stanoveného výkladom. Podstatou systematického výkladu je objasnenie významu jazykovo nejasného pojmu či ustanovenia právneho predpisu na základe systematiky daného právneho predpisu, resp. právnych predpisov vôbec. Podstatou reštriktívneho výkladu je stanovenie rozsahu právnej normy užšie, ako by vyplývalo z doslovného znenia jej textu. Dôsledkom systematického výkladu je preto zistenie obsahu právnej normy v rámci systematiky právneho predpisu a dôsledkom reštriktívneho výkladu je obmedzenie (zúženie) obsahu právnej normy.

So zreteľom na právnu teóriu je nepochybné, že odvolací súd nepoužil systematický výklad na interpretáciu relevantných ustanovení, ale v skutočnosti použil reštriktívny výklad, ktorého dôsledkom bolo obmedzenie (zúženie) obsahu interpretovaného ustanovenia § 185i ods. 3 O. s. p. o dispozitívne listiny, pričom k takémuto obmedzeniu tohto interpretovaného ustanovenia nemožno dôjsť systematickým výkladom a preto je v nesúlade tak s gramatickým výkladom, ako aj doslovným výkladom tohto ustanovenia.

Uvedený nesprávny záver odvolacieho súdu je v rozpore so znením ustanovení § 185i až § 185s O. s. p., v ktorých sa nachádza právna úprava konania o umorenie listín a taktiež nezodpovedá ani gramatickému výkladu a doslovnému výkladu týchto ustanovení.

Odvolačí súd teda skrytým spôsobom, pod záštitou deklarovaného systematického výkladu, vykonal reštriktívny výklad, ktorým vylúčil dispozitívne listiny, a tým aj kúpnopredajnú zmluvu, z umorenia.

Ak by zákonodarca chcel dispozitívne listiny vylúčiť z umorenia, tak by takéto vylúčenie do ustanovení O. s. p. upravujúcich konanie o umorenie listín výslovne zakotvil. Vôľa zákonodarcu vylúčiť dispozitívne listiny z umorenia nevyplýva ani z dôvodovej správy k zákonu č. 263/1992 Zb., ktorým bolo konanie o umorenie listín zakotvené do Občianskeho súdneho poriadku.

Tento neústavný a nezákonný postup odvolacieho súdu spôsobil porušenie práva sťažovateľky zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako účastnícke konania o umorenie listiny upraveného v ustanoveniach § 185i až § 185s O. s. p. Rozhodnutie odvolacieho súdu je svojvoľné, zjavne arbitrárne a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci spôsobenom ústavne nekonformným výkladom.

Pripustenie reštriktívneho výkladu v neprospech účastníka konania o umorenie listiny (sťažovateľky ako navrhovateľky), ktorý značne zužuje, resp. obmedzuje rámec dikcie interpretovaného ustanovenia, je v rozpore nielen s vyššie uvedenými právami, ale aj právnymi princípmi - princípom súdnej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníka konania a princípom legitímnych očakávaní, a preto je ústavne neprijateľné.

Je zrejmé, že stratená kúpnopredajná zmluva zo dňa 16. 1. 2002 je listinou, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, ktorým je právo sťažovateľky na podanie návrhu na vklad jej vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v zmysle zákona o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), pričom nie je vylúčená z umorenia v zmysle ustanovení § 185i ods. 2 a § 185i ods. 3 O. s. p., resp. iných ustanovení upravujúcich konanie o umorenie listín, a teda je jednoznačne spôsobilou listinou na umorenie v zmysle ustanovenia § 185i O. s. p.

V komentári k Občianskemu súdnemu poriadku z roku 1996 sa uvádza:

„Ďalším predpokladom pre súdne umorenie listiny je, že ide o listinu, ktorá nie je vylúčená z umorenia (§ 185i ods. 3). Ak listina nepodlieha umoreniu podľa § 185i ods. 3, na rozdiel od postupu v prípade § 185i ods. 2, súd v tomto prípade rozhodne meritórne tak, že návrh zamietne.“ (Bajcura, A. a kol.: Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. Euronion, Bratislava 1996, str. 323).

Aj z komentára k Občianskemu súdnemu poriadku vyplýva, že návrh na umorenie listiny súd zamietne len vtedy, ak ide o listinu uvedenú v ustanovení § 185i ods. 3 O. s. p.

Sťažovateľka chce ďalej poukázať na skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je takmer totožné s odôvodnením rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 33/2007 zo dňa 27. 11. 2007.

V odôvodnení rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 33/2007 zo dňa 27. 11. 2007 sa konštatuje:

„Pokiaľ ide o otázku možnosti umorenia listiny obsahujúcej závet v konaní podľa § 185i a nasl. O. s. p. zastáva dovolací súd názor, že umorenie takejto listiny neprichádza do úvahy. Citované ustanovenie § 185i ods. 1 O. s. p. umožňuje len umorenie takej stratenej alebo zničenej listiny, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, a ktorú nemožno inak nahradiť. Odsek 3 tohto ustanovenia stanovuje výnimku z odseku 1, keď určité listiny, ktoré inak treba predložiť na uplatnenie práva, z umorenia vylučuje. I keď odsek 1 uvedeného ustanovenia bližšie nevymedzuje, čo treba rozumieť pod listinou, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, z odseku 3 konkrétne označujúceho niektoré takéto listiny, aj z ďalších ustanovení upravujúcich umorovacie konanie, teda systematickým výkladom možno vyvodiť, ... ide o dispozitívnu listinu, ktorá má síce konštitutívnu funkciu pre vznik právneho pomeru, nie je však hmotnoprávnou podmienkou pre prevod a alebo zánik práva.“

Je nepochybné, že odvolací súd do odôvodnenia svojho rozhodnutia prevzal právny názor Najvyššieho súdu SR o nemožnosti umorenia závetu.

Avšak Najvyšší súd SR v odôvodnení tohto rozsudku uviedol aj toto:

„Ustanovenie § 185i druhá veta i ustanovenie § 185s O. s. p. napríklad predpokladá osobu podľa listiny zaviazanú. V prípade závetu takáto osoba neprichádza do úvahy. Závet je totiž jednostranným právnym úkonom, ktorým fyzická osoba - poručiteľ robí v predpísanej forme dispozíciu svojím majetkom pre prípad smrti. Závet je jedným z právnych dôvodov dedenia, teda prechodu práv a povinností fyzickej osoby z dôvodu jej smrti na iné subjekty. Občiansky zákonník v § 480 ods. 2 umožňuje poručiteľovi zrušenie závetu aj tým, že zničí listinu, na ktorej bol napísaný. Pokiaľ hmotné právo upravuje takúto možnosť s právnymi dôsledkami zrušenia účinkov závetu, je zároveň vylúčená možnosť domáhať sa v takomto prípade podľa procesných predpisov umorenia listiny závetu.“

V spomínanom rozsudku Najvyšší súd SR vyslovil názor, že umorenie listiny obsahujúcej závet neprichádza do úvahy, keďže Občiansky zákonník v ustanovení § 480 ods. 2 umožňuje porúčiteľovi zrušenie závetu aj tým, že zničí listinu, na ktorej bol napísaný.

Uvedený rozsudok nemožno dávať do súvislosti s umorením kúpnopredajnej zmluvy z dôvodu zásadných rozdielov medzi závetom a kúpnopredajnou zmluvou. Kúpnopredajná zmluva je dvojstranný právny úkon medzi živými, ktorým sú jeho účastníci viazaní, a od ktorého možno odstúpiť len v prípadoch ustanovených zákonom. Naproti tomu závet je vždy jednostranným právnym úkonom pre prípad smrti, ktorého špecifikom je to, že ho možno zo strany porúčiteľa zrušiť zničením listiny, na ktorej je napísaný. Kúpnopredajnú zmluvu však nie je možné zrušiť zničením listiny, na ktorej je zachytený jej obsah.

Podľa ustanovenia § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - „prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.“

Podľa ustanovenia § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - „včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.“

Podľa ustanovenia § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka - „včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Prijatie možno odvolať, ak odvolanie dôjde navrhovateľovi najneskôr súčasne s prijatím.“

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka - „zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenaajú prijatie návrhu.“

Podľa ustanovenia § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka - „písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.“

Podľa ustanovenia § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka - „pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.“

Z obsahu fotokópie kúpno predajnej zmluvy, predmetom ktorej je nehnuteľnosť, je nepochybné, že došlo medzi sťažovateľkou ako kupujúcou a M. Č. ako predávajúcim k platnému uzatvoreniu kúpno predajnej zmluvy, v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Kúpno predajná zmluva bola uzatvorená na základe návrhu na uzavretie kúpno predajnej zmluvy, ktorý bol dostatočne určitý a vyplývala z neho vôľa predávajúceho, aby bol ním viazaný v prípade jeho prijatia. O prijatí návrhu na uzavretie kúpno predajnej zmluvy svedčia úradne overené podpisy účastníkov zmluvy. Súhlasné prejavy, ktoré vytvárajú kúpno predajnú zmluvu, sú obsiahnuté na tej istej listine.

Dôsledkom straty alebo zničenia kúpno predajnej zmluvy, predmetom ktorej je nehnuteľnosť, nie je zrušenie tejto zmluvy, ani strata platnosti či účinnosti, a preto zaväzuje účastníkov zmluvy aj po jej strate, resp. zničení. (...)

Z(...) judikatúry Ústavného súdu SR jednoznačne vyplýva, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku, akým je dovolanie, sa považuje ústavná sťažnosť za prípustnú až po rozhodnutí dovolacieho súdu o dovolaní, pričom lehota na podanie sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, akým je rozhodnutie odvolacieho súdu.

Ako vyplýva z tejto sťažnosti(...), sťažovateľka v predmetnej veci podala dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd sa nezaoberal meritórnym preskúmaním rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že dovolanie bolo odmietnuté ako neprípustné, pričom rozhodnutie dovolacieho súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľky doručené dňa 13. 3. 2013, a preto je zachovaná lehota na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, na základe ktorej je ústavný súd oprávnený preskúmať námietky sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu v tejto sťažnosti označených práv rozhodnutím odvolacieho súdu.

Je zrejmé, že v sťažnosti opísaným postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie a právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde, keďže právny záver odvolacieho súdu o nespôsobilosti kúpno predajnej zmluvy byť predmetom umorenia je zjavne neodôvodnený, arbitrárny a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný, čím došlo k tomu, že konanie o umorenie kúpno predajnej zmluvy nikdy neprešlo do ďalších zákonom predvídaných fáz,

ktoré by viedli k výzve tomu, kto má listinu, aby ju predložil alebo podal námietky, a tak v konečnom dôsledku k umoreniu tejto listiny.

Sťažovateľka očakáva, že ústavný súd pristúpi k preskúmvaniu zjavne neodôvodnených a arbitrárnych právnych záverov odvolacieho súdu v zmysle svojej konštantnej judikatúry uvedenej v tejto sťažnosti.

Postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu bolo sťažovateľke bránené v uplatnení jej hmotného práva, resp. nedošlo k poskytnutiu ochrany hmotnému právu sťažovateľky, ktorá sa práve tejto súdnej ochrany domáhala. Je nepochybné, že žiaden zo všeobecných súdov, na ktoré sa v inštančnom postupe obrátila sťažovateľka so žiadosťou o poskytnutie súdnej ochrany jej hmotného práva, sa vôbec nezaoberal meritom veci.

Sťažovateľka považuje rozhodnutie odporcu za nesprávne, argumentáciu v ňom uvedenú za zjavne arbitrárnu a z ústavného hľadiska neakceptovateľnú.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal toto uznesenie:

Sťažnosť sťažovateľky vo veci porušenia jej

- práva na spravodlivé súdne konanie zakotveného v článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru(...) a práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotveného v článku 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy(...), uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012, prijíma na ďalšie konanie

a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

Právo sťažovateľky

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru(...) a právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v článku 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy(...) bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoD/43/2012-39 zo dňa 31. 7. 2012 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaného práva sťažovateľky.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.».

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal(...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom(...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej

ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Všeobecné súdy poskytujú ochranu vyplývajúcu z citovaného článku ústavy tak, že postupujú v konaní, súc viazané procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Pokiaľ ide o predmet tohto konania, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva „*domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde Slovenskej republiky*“ podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 9 CoD 43/2012-39 z 31. júla 2012 v podstate z dôvodu, že „*odvolací súd(...) skrytým spôsobom, pod záštitou deklarovaného systematického výkladu, vykonal reštriktívny výklad, ktorým vylúčil dispozitívne listiny, a tým aj kúpnopredajnú zmluvu, z umorenia*“, pričom podľa presvedčenia sťažovateľky „*právny záver odvolacieho súdu o nespôsobilosti kúpnopredajnej zmluvy byť predmetom umorenia je zjavne neodôvodnený, arbitrárny a z ústavného hľadiska neospravedliteľný*“.

Zo samotnej sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľka podala dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu č. k. 9 CoD 43/2012-39 z 31. júla 2012. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sa však vo svojom uznesení sp. zn. 4 Cdo 365/2012 z 29. januára 2013 „*nezaoberal meritórnym preskúmaním rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že dovolanie bolo odmietnuté ako neprípustné, pričom rozhodnutie dovolacieho súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľky doručené dňa 13. 3. 2013*“. Sťažovateľka uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu ani nijako nespochybňuje vo svojej ústavnej sťažnosti, avšak od doručenia tohto rozhodnutia odvíja lehotu na podanie tejto sťažnosti.

Podľa aktuálnej judikatúry ústavného súdu v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku sa považuje ústavná sťažnosť za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie tejto sťažnosti sa považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (m. m. I. ÚS 169/09, I. ÚS 358/09, II. ÚS 324/2010 a iné). Vychádzajúc z tejto judikatúry ústavného súdu a vzhľadom na

okolnosti danej veci, lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu č. k. 9 CoD 43/2012-39 z 31. júla 2012 treba považovať za zachovanú.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva najmä, že:

„Citované ustanovenie § 185i ods. 1 O. s. p. umožňuje umorenie len takej stratenej alebo zničenej listiny, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva a ktorú nemožno inak nahradiť. Odsek 3 tohto ustanovenia stanovuje výnimku z odseku 1, keď určité listiny, ktoré inak treba predložiť na uplatnenie práva, z umorenia vylučuje. I keď odsek 1 uvedeného ustanovenia bližšie nevymedzuje, čo treba rozumieť pod listinou, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva, z odseku 3 konkrétne označujúceho niektoré takéto listiny, aj z ďalších ustanovení upravujúcich umorovací konanie, teda systematickým výkladom možno vyvodiť, že dispozitívne listiny (t. j. listiny, u ktorých zákon alebo dohoda účastníkov vyžaduje písomnú formu, napr. zmluva o prevode nehnuteľnosti alebo závet) majú síce konštitutívnu funkciu pre vznik právneho pomeru, nie sú však hmotnoprávnou podmienkou pre prevod a zánik práva. Oprávnený, ktorému sa takáto listina stratila alebo zničila, má možnosť inými procesnými prostriedkami dokázať, že písomná forma úkonu, predpísaná právnym predpisom alebo dohodnutá medzi stranami, bola dodržaná.

Súd prvého stupňa preto správne návrh na umorenie predmetnej kúpnej zmluvy zamietol.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom všeobecných súdov, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení vo veci sťažovateľky, pretože napadnutý výklad súdov podľa sťažovateľky „spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci spôsobenom ústavne nekonformným výkladom“. Uvedený výklad najvyššieho súdu však nie je možné považovať za odporujúci čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd síce stručným, ale zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré treba ustanovenie

§ 185i a nasl. Občianskeho súdneho poriadku interpretovať a uplatňovať práve takýmto spôsobom, a nie iným, a tým zároveň podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom (dostatočne a relevantne) odpovedal aj na argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej toto zákonné ustanovenie treba vykladať a uplatňovať odlišne.

V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným, aj keď právna argumentácia sťažovateľky je vo viacerých aspektoch skutočne náležitá. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje. Iba na dokreslenie napadnutého výkladu možno uviesť, že pre niektoré právne úkony vyžaduje zákonný predpis alebo dohoda strán, písomnú formu ako formálny predpoklad ich účinnosti. Takú písomnú formu vyžaduje napr. Občiansky zákonník pri právnych úkonoch o prevodoch nehnuteľností (§ 46 Občianskeho zákonníka), ďalej pri právnych úkonoch akým je závet (§ 476 Občianskeho zákonníka) a pod. Rovnako je potrebná písomná forma pri právnych úkonoch, pri ktorých písomná forma bola subjektmi právneho vzťahu vopred zmluvne dohodnutá. Listiny o týchto právnych úkonoch predstavujú byť potom iba dôkazným prostriedkom s formálno-právnym významom pre určité právo, ale stávajú sa nepostrádateľnou hmotnoprávnou podmienkou pre jeho vznik. Majú tak konštitutívnu funkciu pre vznik právneho pomeru, pričom jeho vznik je celkom

v dispozícii strany. Nie sú však už súčasne hmotnoprávnou podmienkou na prevod alebo zánik práva a chýba im teda finálna funkcia. Tým sa tiež líšia tieto listiny rýdzo dispozitívne alebo rýdzo konštitutívne od cenných papierov (inak v ktorých sú inkorporované práva). Ich vylúčenie z umorenia je teda dané ich samotnou povahou a tým, že právny poriadok ich umožňuje nahradiť v prípade straty alebo zničenia rovnako účinne ako dôkazné listiny. Sťažovateľke, ktorej sa taká listina stratila, je totiž na základe procesných predpisov poskytnutá možnosť preukázať taktiež inými dôkaznými prostriedkami, že písomná forma právneho úkonu predpísaná zákonnými predpismi alebo dohodnutá medzi stranami bola riadne dodržaná.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného, pokiaľ z obsahu sťažnosti vyplýva, že napadnutým rozhodnutím malo dôjsť aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba dodať, že základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľka namieta, sa možno domáhať len v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ústavy). Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu však vyplýva, že sťažovateľka neuplatnila svoje práva v medziach zákona pred všeobecnými súdmi, preto k porušeniu jej práva na súdnu ochranu v danom prípade ani nemohlo dôjsť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013